Gizem'e Gönderilmeyen Mektuplar

BERFİN NİDA ÖZTÜRK

Gizem'e

Yan apartmandan geriye kalan arkadaşlığa.

İçindekiler

01 Bir apartman eksik — Nida
02 Pencere nöbeti — Gizem
03 Üç şey — Nida
04 Postacının bilmesi gerekenler — Nida
05 Bugün hangi gün? — Gizem
06 Küçük bir alışveriş — Nida
07 İki apartmanlık yer — Nida
08 Resmî kurallar — Gizem
09 Bayrak meselesi — Nida
10 Yeni bir arkadaş — Nida
11 Bugün biz yönetiyoruz — Gizem
12 Bavulun suçu — Nida
13 Pencere yarışması — Gizem
14 Saat durunca — Gizem
15 Özür makinesi — Nida
16 Kulübe başvuru — Gizem
17 Kulüp aidatı — Nida
18 Yaz gelsin mi? — Nida
19 Altıncı madde boş — Gizem
20 Listeye ekleme — Nida
21 Posta kutusu — Nida
22 Cevap vermek zorunda değilim — Gizem
23 Kaybolan harita — Nida
24 Bulunamayan düğme — Gizem
25 Akşam erken oluyor — Gizem
26 Defterin arka sayfası — Nida
27 Dördüncü sınıf — Nida
28 Yıllar sonra — Nida

01 / Bir apartman eksik

12 Mart 2010 · Nida

Sevgili Gizem,

Yeni odamın penceresinden baktım. Karşıda bir apartman var ama sen yoksun. Anneme söyledim.

“Her yerde Gizem olacak değil ya,” dedi. Bunu ben de biliyorum. Yine de olabilirdi.

Buradaki evde her şeyin yeri başka. Bardaklar başka dolapta, benim kazaklarım başka çekmecede. Dün gece su içmeye kalktım, mutfak yerine banyoya girdim.

Sen olsaydın buna bütün hafta gülerdin. Bugün yeni okuluma gittim. Öğretmen adımı sordu.

“Nida,” dedim. Sonra sanki adımı da eski evde bırakmışım gibi hissettim. Öğretmen bunu duymadı tabii.

İçimden söyledim. Sen şimdi hangi penceredesin? Taşınırken son kez dönüp baktığımda iki pencereyi birbirine karıştırdım.

Buna biraz kızdım kendime. Pencerenin yerini unutmak, seni unutmak değil, biliyorum. Ama yine de canım sıkıldı.

Sana buranın resmini çizeceğim. Apartman yamuk olursa düzeltme. Buradaki apartmanlar zaten biraz yamuk.

Nida

Not: Bu mektubun köşesine boş bir pencere çizdim. İçine istersen kendini çiz.

Gizem
Yan apartmandaki ev
Bizim eski evin yanı
İstanbul
Nida

02 / Pencere nöbeti

16 Mart 2010 · Gizem

Sevgili Nida,

Mektubun geldi. Bizim posta kutusu genelde fatura yiyor. Üstüne bir de senin mektubunu yerse çok şaşırır.

Sizin eski apartmana baktım bugün. Bir pencereye başka perde takmışlar. Ben önce yanlış apartmana baktığımı sandım.

Meğer perde değiştirmek bir evi hemen başka birine benzetiyormuş. Dışarı çıkamadığım günlerde pencere nöbeti tutuyorum. Nöbetin görevi şu: sokaktan geçenlerin nereye gittiğini tahmin etmek.

Elinde poşet taşıyanlar bakkaldan geliyor olabilir. Ama herkes bakkaldan geliyorsa şehirde kimse çalışmıyor demektir. Bunu açıklayamadım.

Bir de senden sonra karşıya el sallamayı bıraktım. Çünkü kime sallayacağımı bilmiyorum. Bazen yanlışlıkla sallarsam komşular beni belediye başkanı seçebilir.

Sana bir görev: Yeni evinden gördüğün üç şeyi yaz. Ama insan sayma. İnsanların adlarını bilmeyince oyun bozuluyor.

Gizem

Not: Eğer bir gün posta kutumuz mektup kusarsa haber vereceğim.

03 / Üç şey

18 Mart 2010 · Nida

Gizem, Yeni evden gördüğüm üç şeyi yazmamı istemiştin. Birincisi, her sabah aynı yere park eden beyaz bir araba. İkincisi, penceresine her gün başka renk havlu asan bir teyze.

Üçüncüsü de kaldırımın çatlağından çıkan ot. Ota kimse su vermiyor ama büyüyor. Annem yağmurun verdiğini söyledi.

Ben yağmuru görmedim ki. Belki geceleri gizlice geliyordur. Sana bir şey daha söyleyeceğim: Dün yeni sınıfta yanlış sıraya oturdum.

Bir çocuk 'Orası benim yerim,' dedi. Kızmadı. Ben yine de bütün ders çantamı ayağımın yanında tuttum, sanki hemen kalkmam gerekebilirmiş gibi.

Burada herkes birbirinin adını biliyor. Ben daha yarısını öğrendim. Senin adını kimse öğrenmek zorunda değil; ben biliyorum ya, şimdilik yeter.

Not: Beyaz arabanın sahibini bulursam dördüncü şeyi de yazarım.

Nida

04 / Postacının bilmesi gerekenler

21 Mart 2010 · Nida

Gizem, Adresini yazmaya başladım. “Bizim eski evin yanındaki apartman” yazdım. Annem bunun adres olmadığını söyledi.

Bence postacı bütün apartmanları bilmek zorunda. Mesleği bu değil mi? Yeni sınıfta bir çocuk sıraya patates çizmiş.

Önce dünya haritası sandım. Bir daha baktım, kesin patates. Yanımdaki kız bunun eski bir leke olduğunu söyledi.

Galiba burada herkes farklı şey görüyor. Öğretmen en yakın arkadaşımızı anlatmamızı istedi. Seni anlattım.

Yan apartmanda oturduğunu söyledim. “Şimdi oturuyor mu?” diye sordu. “Ben artık orada oturmuyorum,” dedim.

Benim cevabım da biraz karıştı. Arkadaş olmak için aynı adreste oturmak şart mı, bunu öğretmene soramadım. Senin pencereye ip gerip mektupları mandalla gönderme fikrimi hatırlıyor musun?

Annem pencereden sarkmamı yasakladı. İpi de henüz bulamadım. Planın her yanı eksik ama bence güzel bir plan.

Nida

Not: Sıradaki patatesin üstüne bir pul resmi çizdim. Artık posta şubesi olabilir.

05 / Bugün hangi gün?

27 Mart 2010 · Gizem

Nida, Bugün biri bana kaç kere “Nasılsın?” dedi, saydım. Yedide bıraktım. Sekizinci kişi gelince “Perşembe gibiyim,” dedim.

Meğer cumartesiymiş. O da anlamadı, ben de açıklamadım. Bazen hastaneye gidiyoruz.

Oradaki duvarda bir balık resmi var. Balık hep aynı yerde yüzüyor. Bir dahaki sefere onun da sıkılıp sıkılmadığını soracağım.

Bence sıkılıyor. Herkes bana yeni oyun öneriyor. Ben eski oyunlarımızı istiyorum.

Özellikle şu mandal dükkânını. Hatırlıyor musun, satıcı bendim ama fiyatları sen söylüyordun. Sonra kavga ediyorduk.

En sonunda bütün mandalları bedava dağıtmıştık. Annem kaybolan mandalları hâlâ arıyor olabilir. Bugün yoruldum, o yüzden pencere nöbetini kısa tuttum.

Yorgunken de insan merak edebiliyor. Senin evinde akşam lambayı ilk kim yakıyor? Bizde annem.

Ben bazen ondan önce davranıp ışığı açıyorum. Küçük bir yarış bu.

Gizem

Not: Balığın adını koydum: Bay Sabır. Kendisine soramadım.

06 / Küçük bir alışveriş

29 Mart 2010 · Nida

Sevgili Gizem,

Bugün annemle kırtasiyeye gittik. Sana mektup yazmak için çizgili bir defter istedim. Annem evde zaten defterin var dedi.

Var ama onların hepsi matematik için. Matematik defterine bir insan nasıl sır yazsın? Sonunda dört tane renkli zarf aldık.

En çok sarısını sevdim. Üzerine adını yazdım, sonra sokak adını unuttuğum için devamını boş bıraktım. Annem, 'İstersen sorup öğreniriz,' dedi.

Ben de sonra dedim. Niye sonra dediğimi bilmiyorum. Yeni okulumda bir kız bana silgisini verdi.

Ben geri verince 'Hediye etmiştim,' dedi. Şimdi cebimde iki silgi var. Biri pembe, öteki yarıya kadar kullanılmış.

Hangisini sana yollasam diye düşünüyorum. Kullanılmış olan daha iyi siliyor. Bir şeyi daha iyi yapan şey neden daha eski oluyor?

Not: Mektubun yanında bir silgi görürsen korkma. Matematik ödevi değil.

Nida

07 / İki apartmanlık yer

2 Nisan 2010 · Nida

Sevgili Gizem,

Sosyal bilgiler dersinde harita çizdik. Ben eski sokaktaki iki apartmanı çizdim. Sonra aralarına bir ip ekledim.

Öğretmen “Burası neresi?” diye sordu. “Daha ismini koymadık,” dedim. Şimdi koydum: Penceristan.

Çok büyük bir yer değil. Zaten ülkelerin büyük olması gerektiğini kim söylemiş? Başkenti iki apartmanın arası.

Para birimi düğme. Mavi düğme çok değerlidir; çünkü benim mavi düğmem hiç yok. Birinci kuralı ben koydum: Çocukların odasına kapıyı çalmadan girilmez.

İkinci kuralı sen koyacaksın. İkimizden başka kimse kural yazamaz ama istersen anne babaları misafir alabiliriz. Bugün yeni mahallede bir bakkal buldum.

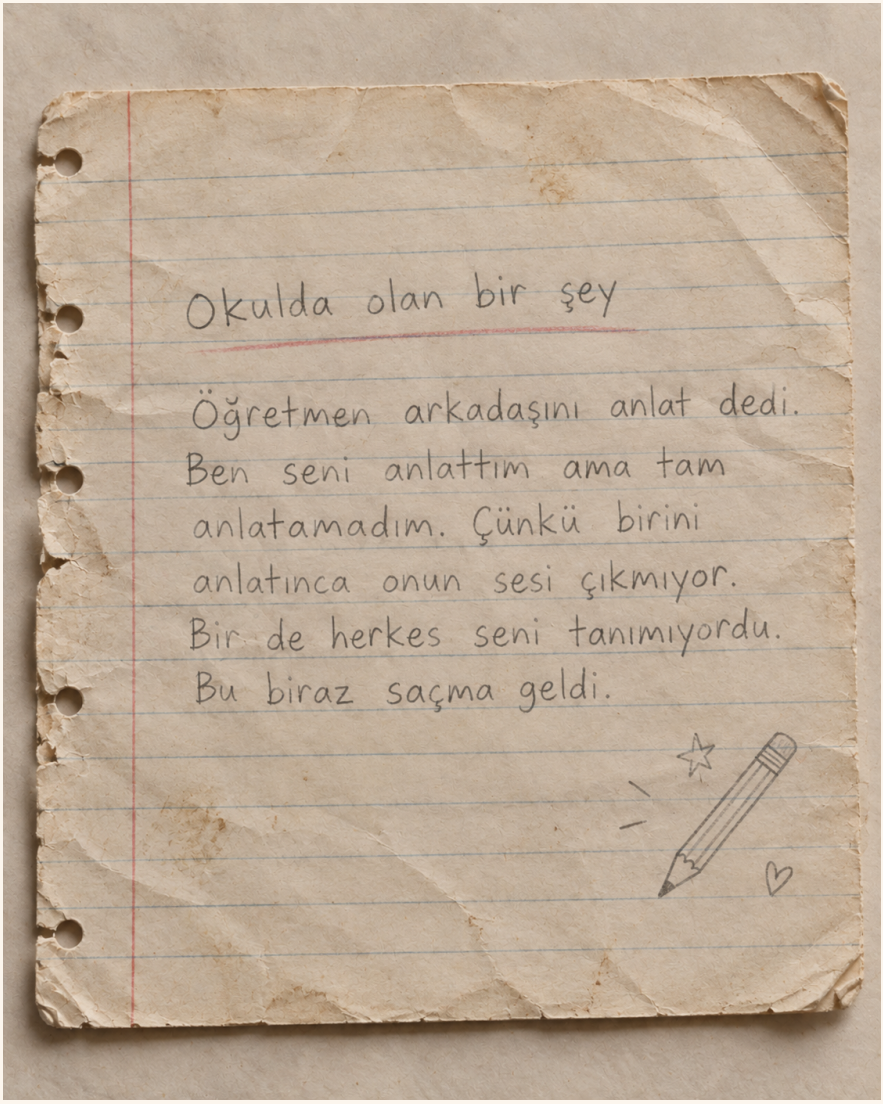
Dondurması var. Sen gelsen hangi çeşidi seçerdin? Ben çikolatalı seçtim, sonra limonluyu merak ettim.

İki tane alacak param yoktu. Penceristan parasının burada geçmemesi çok kötü. Haritayı katlayınca kurbağaya benziyor.

Bu da ülkemizin gizli şekli olsun.

Nida

Not: Öğretmen bu ülkeyi tanımadı. Henüz dünyaya duyurmadık, normal.

Okulda olan bir şey
Öğretmen arkadaşını anlat dedi.
Ben seni anlattım ama tam
anlatamadım. Çünkü birini
anlatınca onun sesi çıkmıyor.
Bir de herkes seni tanımıyordu.
Bu biraz saçma geldi.

08 / Resmî kurallar

9 Nisan 2010 · Gizem

Sayın Nida, Penceristan'ın ikinci kuralı: Birini göremeyince “Beni unuttun,” demek yasak. Görmek başka, hatırlamak başka. Çok karıştırılıyor.

Üçüncü kural: Hasta olanlara aynı soruyu durmadan sormak yasak. Sormak isteyen önce kurbağa sesi çıkaracak. Böylece en azından sıkılmam.

Dördüncü kural: Dondurma yerken konuşmak zorunlu değildir. Çünkü dondurma eriyor. Beşinci kural: Mandallar kaybolunca belediye başkanı suçlanamaz.

Bunu özellikle yazıyorum. Bugün annem perdeyi yıkadı. Pencereyi böyle çıplak görünce utandım.

Sonra düşündüm, perdeler utanmıyor ki, ben niye utanıyorum? Yolladığın haritada benim apartmanımın çatısı eğri. Düzeltme.

Bizim çatı zaten pek güzel değil. Bayrağa iki pencere çizelim; birisi kapalıysa öteki beklesin.

Gizem

Not: Başkanlık maaşı olarak üç düğme istiyorum. Bir tanesi mavi olsun.

09 / Bayrak meselesi

11 Nisan 2010 · Nida

Gizem, Penceristan bayrağını boyadım. Bir penceresi mavi, öteki kırmızı. İki pencerenin arasına düğme çizmek istedim ama düğme yuvarlak olmadığı için patatese benzedi.

Sen zaten patatesleri severdin. Bayrağın kenarına adlarımızı yazdım, sonra aklıma geldi: Bayrakta ad olur mu? Oluyorsa kalsın.

Okuldan çıkınca Ayşe bana eve kadar eşlik etti. Yolun yarısında sustuk. Sustuk diye kavga etmiş sayılır mıyız?

Seninle de bazen susardık. Ama sen durup dururken 'Koş!' derdin, ikimiz koştururduk. Burada yolu yeni yeni öğrendim.

Koşsam kaybolacağım diye korkuyorum. Bir gün burada da koşabilirim. O zaman sana nereye kadar koştuğumu yazarım.

Not: Üç mavi düğme bulamadım. Başkanlık maaşını borç yazdım.

Nida

10 / Yeni bir arkadaş

15 Nisan 2010 · Nida

Gizem, Yeni sınıftan Ayşe diye bir kızla oynadım. İyi biri. Ama “En iyi arkadaşın kim?” diye sordu.

Seni söyledim. “Burada değil ki,” dedi. Ben de “Biliyorum,” dedim.

Sonra ikimiz de bir süre konuşmadık. Sanırım yeni arkadaş edinmek için eski arkadaşını silmek gerekmiyor. Bugün sınıfta doğum günü vardı.

Pastanın en küçük dilimi bana geldi. Bunun nedenini anlayamadım. Sen olsan dilimleri ölçer, suçluyu bulurdun.

Ben yalnızca ikinci dilim var mı diye sordum. Yokmuş. Sana çiçek gönderecektim.

Sonra koparırsam solacağını düşündüm. Bunun yerine yerini anlatıyorum: Okul bahçesindeki ağacın yanında, toprağa yakın, sarı bir çiçek. Görebilmen için çok iyi tarif ettiğimi sanıyorum.

Belki de hiç anlaşılmıyor. Bazen burada güldüğümde senin de gülmeni istiyorum. Ama aynı anda başka yerde gülmek mümkün mü bilmiyorum.

Belki mümkündür.

Nida

Not: Ayşe'yi sevebilirsin. Hatta bence o da Penceristan'a gelmek ister.

11 / Bugün biz yönetiyoruz

23 Nisan 2010 · Gizem

Nida, Bugün çocuk bayramı. Televizyonda çocuklar büyüklerin koltuğuna oturdu. Ben otursam ilk işim bütün hastanelerin duvarlarına yalnızca balık değil, uzay resmi de astırmak olurdu.

Sonra bekleme yerlerine oyun koyardım. Sokaktan müzik sesi geldi. Pencereyi biraz açtık.

Şarkının yalnızca sonunu duydum. Bir şarkının sonunu duyup başını uydurmak da oyun olabilir. Ayşe'yi anlattığın iyi oldu.

Biraz kıskandım ama onu tanımadığım için kızamadım. Zaten kızsam sana ne yazacağım? “Ayşe'ye selam söyle ama fazla değil” mi?

Çok komik. Sen taşınınca kızdığım bir gün olmuştu. Sen gidebildin diye.

Sonra senin de seçmediğini düşündüm. Yine de o gün kızmıştım. Bunu şimdi yazabiliyorum.

Bugün Penceristan'da resmî tatil ilan ediyorum. Herkes istediği pencereye bakabilir. Dışarı çıkamayanlar da kutlamaya dahildir.

Gizem

Not: Bayrak için iki mavi kalem gerekiyormuş. Bende bir tane var.

Penceristan Haritasi
Başkent
Başkanlik penceresi
Mandal yolu
Düğme bankasi
Para birimi: düğme

12 / Bavulun suçu

30 Nisan 2010 · Nida

Gizem, Bavulumun tekerleği kırıldı. Annem tamir etmek gerek dedi. Bence bavul taşınmak istemediği için yaptı.

Ben de istememiştim ama benim tekerleğim yoktu. Okul bahçesindeki büyük ağaca çocuklar top atıyor. Ağaç hiçbir şey demiyor.

Dün ben ağacın yanında bekledim; biri top atınca yakaladım. Sonra topu geri verdim. Sanırım ağacın avukatı oldum.

Ders kitaplarını yeni dolabıma dizdim. Eski odamdaki dolap daha küçüktü ama her şey içine sığıyordu. İnsan eski eşyaların boyunu yanlış hatırlıyor olabilir.

Bazen eski sokaktan bir ses duyar gibi oluyorum. Sonra dönüp bakıyorum. Oysa o ses burada olamaz.

Sesler taşınabiliyorsa kim getirmiş, onu bilmiyorum. Penceristan'ın bayrağını yaptım. İki pencere çizdim.

Birinin perdesini açık bıraktım. Sen hangisini istersen o senin olsun.

Nida

Not: Bavula ceza verdim. Üç gün dolabın arkasında bekleyecek.

13 / Pencere yarışması

3 Mayıs 2010 · Gizem

Nida, Dün annem benimle pencere oyunu oynadı. Beş dakika içinde sarı bir şey bulmamız gerekiyordu. Ben taksiyi buldum.

Annem limonu gösterdi ama limon mutfaktaydı. Pencere oyununda mutfak sayılır mı? Sayılmaz dedim.

Yine de onu kazanan ilan ettim çünkü çay getirdi. Bugün kalemimin ucu kırıldı. Açacak bulamadım.

Sonra çok kalın yazan başka bir kalem aldım. Sen olsan haritaya üç tane ağaç çiziverirdin, ben tek ağacın dallarını bile karıştırdım. Ama penceremizi çizebildim.

Perdeyi de çizdim. Perde gerçekte çiçekli değil; resimde çiçekli olması yasak mı? Bence değil.

Senin ağaç avukatlığını sevdim. Ben de bizim saksıdaki çiçeğin avukatı olacağım. Kimse ona fazla su vermesin diye annemle konuşacağım.

Not: Pencere yarışmasının ödülü bir kurabiye. Uzaktan katılabilirsin.

Gizem

Penceristan
Resmî Kuralları
1. Birini görmeyince unuttun demek yasak.
2. Çocukların odasına habersiz girmek yasak.
3. Hasta olana aynı soruyu kırk kere sormak yasak.
4. Mandal devlet malıdır.
5. Pencereden bakmak serbesttir.
6. Dondurma istemek serbesttir.

14 / Saat durunca

7 Mayıs 2010 · Gizem

Sevgili Nida,

Bizim saatin akrebi durmuş. Annem pil alacağız dedi. Ben saati yine de indirmedim.

Saat durunca akşam olmuyor sanmıştım. Ama karardı. Demek ki saatler akşamı yönetmiyor.

Bugün biraz yorgunum. Bunu yazmak kolay, anlatmak zor. Kafam bazen oyun istiyor, kollarım istemiyor.

Böyle günlerde pencerenin önündeki saksıya bakıyorum. Çiçeği ben sulamıyorum ama yine de benimmiş gibi hissediyorum. Alt kattaki biri bir şey düşürdü.

Kocaman ses çıktı. Sesini duysaydın kesin düşen şeye meslek uydururdun. Ben de düşen şeyin bir tava olduğunu düşündüm.

Belki sandalye de olabilir. Senin evinde de saat var mı? Şimdi sende saat kaç?

Aynı saat olsa da günlerimiz başka türlü geçiyor gibi. Bu, Penceristan'da araştırılması gereken bir konu.

Gizem

Not: Saatimiz düzeldi. Ben onu tam bozuk sevmeye başlamıştım.

15 / Özür makinesi

14 Mayıs 2010 · Nida

Gizem, Sana bir makine yaptım. Karton kutunun üstüne “ÖZÜR MAKİNESİ” yazdım. İçine küçük kâğıt atınca alttan “Özür dilerim” yazısı çıkacak.

Ama çıkmıyor. Kâğıt içeride sıkışıyor. Belki de özür dilemek böyle bir şeydir.

Taşınmadan önce seninle oynarken iki kez hile yaptım. Hayır, üç. Birini zaten anlamıştın.

Şimdi hepsi için özür diliyorum. Makine bozuk olduğu için kendim söylemek zorundayım. Bir de geçen gün çok güldüm.

Sonra senin yanımda olmadığını düşündüm ve biraz sustum. İnsan bir arkadaşını özlerken başka biriyle eğlenebilir mi? Bence evet, ama bunu tam öğrenemedim.

Ayşe makineye yardım etmek istedi. Beraber bant yapıştırdık. Makine artık daha büyük ama yine çalışmıyor.

Sana resmini gönderiyorum, belki sen anlarsın.

Nida

Not: Özür makinesini sana göndermeyeceğim. Postacı bunu görünce şaşırır. Ama fikrini gönderiyorum.

16 / Kulübe başvuru

22 Mayıs 2010 · Gizem

Nida, Özür makinesinin içine girme sakın. Kutu çökebilir. O zaman ben uzaktan nasıl kurtaracağım seni?

Ben de kulüp kurdum: Hiçbir Şey Yapma Kulübü. Üyeleri şimdilik ben ve uzaktan sen. Kurallar basit.

Tavana bakmak serbest. Sessiz durmak serbest. Bir anda gülmek serbest.

Hiçbir şey yapamayınca üzülmek yasak değil. Bugün odada gölgeler saydım. Perdenin gölgesi uzun, sandalyeninki kısa.

Bir gölge önce kuşa benzedi, sonra annem ışığı açınca yok oldu. Demek ki kuş kaçtı. Saksıdaki çiçek pencerenin önünü biraz kapattı.

Anneme başka yere koyabilir miyiz dedim. Çiçek de güneş istiyormuş. Ben de istiyorum.

Şimdi sırayla pencere önüne geçiyoruz. Çiçek bu anlaşmadan habersiz. Kulübe gelmen gerekmiyor.

Zaten adı hiçbir şey yapma kulübü. Gelmezsen de üyeliğin sürüyor.

Gizem

Not: Üyelik kartına kendi imzanı at. Ben iki kişilik yer bıraktım.

17 / Kulüp aidatı

24 Mayıs 2010 · Nida

Gizem, Hiçbir Şey Yapma Kulübüne giriyorum. Üyelik kartını kendi kendime hazırladım. Köşesine kocaman bir sıfır yazdım.

Annem neden sıfır yazdın diye sordu. Çünkü kulüpte hiçbir şey yapmıyoruz dedim. 'Çok güzel, o zaman odanı toplamadığın günler de kulüp günü mü?' dedi. Bu soru haksızlık.

Kulüp işiyle ev işi ayrı. Bugün yağmur yağdı. Okulun bahçesinde çamura bastım.

Ayakkabımın altında yaprak kaldı, eve kadar benimle geldi. Onu saklamak istedim ama annem ayakkabıyı balkona koydu. Yaprak da gitti.

Bazen saklamak istediğim şeyleri kimse anlamıyor. Sen anlarsın diye yazıyorum. Bu arada kulübün ilk toplantısına gelmeyeceğim, çünkü toplantıda hiçbir şey yapılmıyor.

Böylece kurala uymuş oluyorum. Not: Aidat olarak bir düğme gönderecektim; zarfa koyunca tıkırdıyor.

Nida

18 / Yaz gelsin mi?

1 Haziran 2010 · Nida

Gizem, Okulun bitmesine az kaldı. Herkes yaz tatilinde nereye gideceğini anlatıyor. Ben geçen yaz sokakta su savaşı yaptığımız günü anlatmak istedim.

Hani önce barışalım deyip sonra beni ıslatmıştın. Bu çok büyük hileydi. Hâlâ unutmadım.

Yeni sokakta çocuklar akşamları dışarı çıkıyor. Bazen aralarına katılıyorum. İlk başta oyunların kurallarını bilmiyordum, şimdi çoğunu öğrendim.

Yine de her oyunda bir şey eksik. Mesela senin “Bu haksızlık!” demen. Çünkü sen haksızlık olmadığı zaman da bazen söylüyordun.

Yaz gelince eski sokaktan geçer miyiz, anneme sordum. “Bakarız,” dedi. Büyüklerin “bakarız” sözü çok uzun sürüyor.

Takvimde yeri yok. Bir gün gelirsek sana önceden haber vermek isterim. Kapıyı çalınca ne diyeceğimi bilmiyorum.

Belki yalnızca “Oyuna çıkıyor musun?” derim.

Nida

Not: Yaz tatili iptal olmasın. Dondurma kısmı çok önemli.

Hiçbir Şey Yapma Kulübü
Resmî Üyelik Kartı
Üye adı: Gizem
Uzak üyelik: Nida
Toplantı yeri: pencere önü
Kulüp kuralları:
1 Tavana bakmak serbest.
2 Sessiz durmak serbest.
3 Birden gülmek serbest.
4 Sıkılmak ayıp değil.

19 / Altıncı madde boş

12 Haziran 2010 · Gizem

Nida, Bugün bir liste yaptım. Adı “İyileşince yapılacaklar” değil. Çünkü herkes bana öyle listeler söylüyor.

Benim listemin adı “Canım istediğinde yapılacaklar.” Bir: Turuncu şapka takmak. İki: Sokaktaki bütün dükkân tabelalarını okumak. Üç: Penceristan için yeni pul çizmek.

Dört: Hiç tanımadığım bir köpeğe isim bulmak. Beş: Yaz yağmurunu camdan saymak. Altı: Boş.

Altıncıyı bilerek boş bıraktım. Çünkü bir gün başka bir şey isteyebilirim. Bugün kendimi daha iyi hissettiğim bir saat oldu.

Sonra yine yoruldum. Bir saatlik iyi şeyin yok sayılmasını istemiyorum. O saat de benimdi.

Siz eski sokağa gelirsen kapıyı çal. Evde olur muyum bilmiyorum ama kapıyı çalabilirsin. “Oyuna çıkıyor musun?” dersen gülerim.

Çıkamazsam pencere nöbetinden haber veririm.

Gizem

Not: Turuncu şapkayı gerçekten takacağım. Beni kimse durduramaz.

20 / Listeye ekleme

15 Haziran 2010 · Nida

Sevgili Gizem,

Boş bıraktığın altıncı maddeyi doldurmadım. Söz veriyorum. Ama kendime başka bir liste yaptım.

Bir: Yeni okulun yolunu gözümü kapatmadan bulmak. İki: Saç tokalarımı kaybetmemek. Üç: Seninle oyun oynadığımız sokağın adını unutmamak.

Dört: Bu yaz aynı gün iki dondurma yemek. Beş: Bir arkadaşın yanında dururken 'en iyi' demek zorunda olmadığımızı öğrenmek. Ayşe dün bana ip atlamayı öğretti.

Ben ipi kendi ayağıma doladım. Çok güldük. Sonra senin su savaşındaki hileyi anlattım.

Ayşe 'Ben de yapardım,' dedi. Demek ki sizi tanıştırırsam ikiniz birleşip bana oyun oynayabilirsiniz. Bundan biraz korktum.

Bir de sevindim. Belki aynı anda ikisi de olur. Not: Altıncı maddeye kurşun kalemle bile dokunmadım.

Nida

21 / Posta kutusu

20 Haziran 2010 · Nida

Gizem, Bugün kırmızı bir posta kutusu gördüm. Ağzı incecikti. Bir mektubu içine nasıl sığdırıyor, anlamadım.

Sonra mektuplar katlanır diye düşündüm. Ama bazı şeyler katlanmıyor. Annem tam adres gerektiğini söyledi.

Ben senin apartmanını gözlerim kapalı bulurum sanıyordum. Şimdi apartmanın numarasını hatırlayamıyorum. Kapıda hangi zilin olduğu da aklımda değil.

Keşke sokakları kokularına göre tarif edebilseydik. Sizinkinin önünde bazen ekmek kokardı. Posta kutusuna bir kâğıt atmadım.

Elimdeki deftere yalnızca baktım. Sonra eve döndüm. Belki bunun için bize özel bir posta kutusu gerekir.

Postacı istemeyen, adres istemeyen, akılda çalışan bir kutu. Kafamdaki mektuplar oraya sığıyor.

Nida

Not: Posta kutusu mektup yutuyor ama cevap veremiyor. Biraz terbiyesiz.

İki Apartman Kek Tarifi
Malzemeler:
3 yumurta
1 bardak süt
2 kaşık kakao
1 küçük sır
1 pencere
biraz özlemek
Yapılış:
1. Hepsini sessizce karıştır.
2. Pişince ikiye böl: biri sende, biri bende.

22 / Cevap vermek zorunda değilim

27 Haziran 2010 · Gizem

Nida, Bir çocuk bana “Korkuyor musun?” diye sordu. Tam olarak neden korktuğumu sormak isterken başka odaya gitti. Soru burada kaldı.

Bazen korkuyorum. Bazen sıkılıyorum. Bazen de bir şey çok komik geliyor ve gülüyorum.

Bir gün güldüğümde herkes bana baktı. Sanki gülmemi beklemiyorlardı. Oysa komik şey komik şeydir.

Bugün bir kedi gördüm. Sokağın ortasında durdu, sonra hiçbir şey olmamış gibi yürüdü. Keşke ben de bazı sorulardan öyle yürüyerek uzaklaşabilsem.

Sen yeni arkadaşlarınla oynayınca bana anlatabilirsin. Hepsini anlatmak zorunda değilsin. Bir gün beni düşünmezsen ertesi gün düşünebilirsin.

Ben de bazen bütün gün pencereye bakmıyorum. Kendi oyunlarım var. Mektubun sonuna nokta koymak istemiyorum.

Çok kesin duruyor. Ama öğretmen görse kızardı.

Gizem

Not: Kedinin adı geçici olarak Profesör. Kendisi henüz kabul etmedi.

23 / Kaybolan harita

15 Temmuz 2010 · Nida

Sevgili Gizem,

Penceristan haritasını bulamıyorum. Bütün çekmecelere baktım. Birinden kırık toka, birinden tek çorap, birinden de ne işe yaradığını bilmediğim anahtar çıktı.

Harita çıkmadı. Kaybolan haritanın içindeki ülke de kaybolur mu? Bence kaybolmaz.

Mesela eski sokak benim burada olmadığım için silinmedi. Sen de oradasın. Belki haritalar kaybolur ama yerler kalır.

Yeni sokakta akşam herkesin penceresinden başka ses geliyor. Kaşık sesi, televizyon, kapı çarpması. Bir evin sesinden orada kimin yaşadığını anlayabilir miyim diye dinledim.

Anlayamadım. Bugün seni andıran bir gülüş duydum. Dönüp baktım, başka bir kızdı.

Onu takip etmedim. Onun kendi adı vardı; benim seni hatırlamamla ilgisi yoktu. Haritayı yeniden çizersem iki apartmanı biraz ayrı koyacağım.

Çünkü artık aralarına koca bir yol girmiş gibi.

Nida

Not: Anahtarı sakladım. Belki bir gün bir kapıya uyar.

24 / Bulunamayan düğme

22 Temmuz 2010 · Gizem

Nida, Başkanlık maaşımdaki mavi düğme hâlâ gelmedi. Ben de çekmecede aradım. Bir tane mavi düğme buldum ama yanında iğne iplik vardı.

Annem onun bir gömlekten düştüğünü söyledi. Devletin parasına sayılır mı bilmiyorum. Sayılırsa gömlek itiraz eder.

Dün pencereyi açınca sokaktan mısır kokusu geldi. Annemle bir süre nereden geldiğini aradık. Mısırcıyı bulamadık.

Koku da kayboldu. Sen şimdi başka bir sokakta hangi kokuları duyuyorsun? Bir sokağın kokusunu yazmak zor.

Ama dene. Bir de haritayı kaybettin diye üzülme. Benim defterimde iki bina var.

İstersen yeniden çizip adlarını değiştiririz. Haritaları çizerken yolların hep aynı kalması gerekmiyor. Not: Gömlekten aldığım düğmeyi geri diktik.

Devlet borçlu kaldı.

Gizem

25 / Akşam erken oluyor

31 Ağustos 2010 · Gizem

Nida, Akşamlar erkenden kararıyor. Annem yaz bitiyor dedi. Bir yazın bittiğini nasıl anlıyoruz?

Dondurmacı hâlâ burada. Ama hava serinledi. Bir süredir sana yazmıyordum.

Bazı günler yalnızca uyumak istedim. Bazı günler de başka şeylerle uğraştım. Hepsini bir kâğıda sığdırmak istemedim.

Bugün komşunun mandalı yere düştü. Küçücük şeyden kocaman ses çıktı. Nedense çok güldüm.

Annem de bana güldü. İkimiz bir süre neden güldüğümüzü bilmeden güldük. Eski apartmanınızdaki perdeleri artık tam tanımıyorum.

Başka insanlar var. Ama binanın yerini biliyorum. Bir apartmanın yeri kolay kolay değişmiyor.

Yeni okul yılını anlat bana. İlk gün çantan ağır mı olacak? Ben olsam defterlerin yarısını evde bırakırdım.

Öğretmen kızınca “Çantayı koruyorum,” derdim.

Gizem

Not: Bugün sana bir şey daha yazacaktım. Unuttum. Belki yarın hatırlarım.

26 / Defterin arka sayfası

4 Eylül 2010 · Nida

Gizem, Dün çantamı hazırladım. Okul daha başlamadı ama ben bütün defterlerimi masaya dizdim. Birinin arkasında boş sayfa vardı.

Oraya eski sokağı çizdim. Bu sefer binaların üzerine isim yazmadım. Çünkü hangi pencerenin kime ait olduğunu unutursam yanlış yazmak istemiyorum.

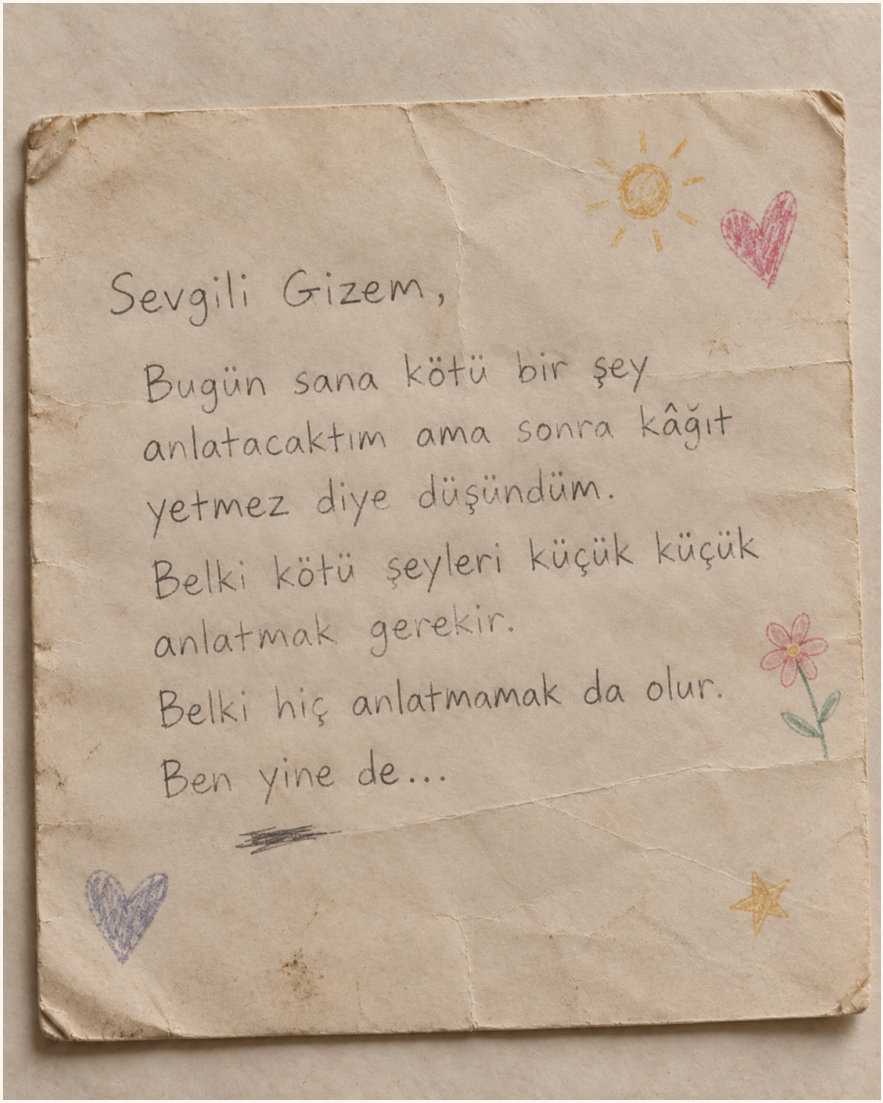
Akşam televizyonun sesi açıkken anneme bir şey sordum: İnsan taşındığı yere ne zaman alışır? Annem alıştın işte dedi. Ben de alıştığımı biliyorum.

Yine de neden bazen buraya yeni taşınmış gibi oluyorum? Annem cevap vermedi, birlikte çekmeceyi topladık. İçinden pembe silgi çıktı.

Sana göndermeyi düşündüğüm silgi. Artık biraz kirlenmiş. Atmadım.

Bu da bir şey sayılır mı? Not: Çantama gizlice harita koymadım. Öğretmen harita istese başka şey çizerim.

Nida

Sevgili Gizem,
Bugün sana kötü bir şey anlatacaktım ama sonra kâğıt yetmez diye düşündüm.
Belki kötü şeyleri küçük küçük anlatmak gerekir.
Belki hiç anlatmamak da olur.
Ben yine de...

27 / Dördüncü sınıf

20 Eylül 2010 · Nida

Gizem, Bugün dördüncü sınıfa başladım. Sınıftaki bazı çocuklar yaz boyunca uzamış. Ben uzamış mıyım bilmiyorum.

Evde duvara çizgi çekmiyoruz. İlk gün çantam ağırdı. Senin dediğin gibi defterlerin yarısını evde bıraksam öğretmen kızardı.

Yine de belki haklıydın. Yeni okulun bahçesini artık biliyorum. Önce bütün yollar aynı görünüyordu.

Şimdi hangi basamakta ayağımın takıldığını bile biliyorum. Yeni bir yerin tanıdık hâle gelmesi biraz güzel, biraz da garip. Dosyamı düzenlerken iki apartman çizdiğim kâğıdı buldum.

İpin ortasında boş bir kâğıt vardı. İçine hiçbir şey yazmamışım. Belki de en başından beri orada boş bir mektup duruyordu.

Bu akşam onu kaldırmadım. Dosyanın içine geri koydum. Yarın okula götürmeyeceğim.

Bazı şeyler evde kalabilir.

Nida

Not: Patates bakanlığından istifa ediyorum. Ama üyeliğim devam ediyor.

28 / Yıllar sonra

11 Ekim 2026 · Nida

Sevgili Gizem,

Bu kez yirmi beş yaşındayım. Sana son olarak hangi cümleyi söylediğimi hatırlamıyorum. Taşınacağımızı nasıl haber verdiğimi, ayrılırken el sallayıp sallamadığımı da hatırlamıyorum.

Çocukluk bazı şeyleri çok net saklıyor: pencereyi, sokağın aralığını, oyunları. En gerekli sandığın sözü ise kaybedebiliyor.

2010'da başka bir yere taşındım. Sen yan apartmanda kaldın. Sonra hiç konuşmadık. Uzun yıllar boyunca senin hayatında neler olduğunu öğrenemedim. Bugün de bilmiyorum.

Bu bilmediğim yere senin yerine bir son yazmak istemiyorum. Bu kitaptaki mektupları ben kurdum. Senin ağzından yazdığım cevaplar da bana ait.

Belki bunların hiçbirini söylemezdin. Belki başka şeylere gülerdin, başka şeylere kızardın. Sana ait olmayan bir sesi sana borç olarak bıraktığımın farkındayım.

O yüzden bunlar belge değil; çocukluğumun sana doğru uzattığı kâğıtlar. Seni yalnızca hastalığınla hatırlamak istemiyorum. Benim hafızamda önce yan apartmandaki bir kız var.

Bazen pencereden bakan, oyun kurabilen, belki de benim hatırladığım oyunlara benden başka isimler veren bir kız. Bir gün yeniden karşılaşırsak, sana bu sayfalarda yazdırdığım cümleleri göstermeden önce seni dinlemek isterim. Belki eski evleri hiç konuşmayız.

Belki konuşuruz. Belki de karşılaşmayız. Bunların hiçbirini bilmiyorum.

Bildiklerim daha küçük: Bir apartman vardı. Yanında başka bir apartman vardı. Ben oradaydım. Sen de oradaydın. Sonra ben gittim.

Nida

Son söz

Gizem yan apartmanımızda yaşayan çocukluk arkadaşımdı. Ben üçüncü sınıfın ikinci döneminde, 2010 yılında taşındım. Daha sonra birbirimizle konuşmadık. Bu kitabın çıkış noktası budur.

Onun adına yazılmış cevaplar, tarihler, oyunlar, adresler ve kâğıtlar hayal edilmiştir. Bir arşiv hissi vermeleri, gerçek yazışmalara ya da Gizem’in düşüncelerini bildiğime kanıt değildir.

Bir çocuğu yalnızca hastalığıyla hatırlamak istemedim. Birlikte gülebilen, soru sorabilen, bazen susabilen iki çocuğun arasında kalmış ihtimalleri yazdım. Eksik kalan yerlere kesin bir son vermedim.

Belki de bu kitabın asıl mektubu, boş bıraktığı yerdir.

Berfin Nida Öztürk